

Lec.: Ps 55,1-19

Text.: „Vesd az Úrra a te terhedet, Ő gondot visel rád. Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz" - Ps 55,23

Egy panaszszóltár, ami tanító költeménnyé lett (1). Ui. Dávid, a maga helyzetét, indulatait és azok változásait tárta fel. Mert az Istennel közösségben élő ember minden dolga bizonyágtétel és így, tanítás. A keresztyén ember „a bizonyágtétel kényszerében” van. Amikor Isten próbába állít, akkor gondoskodik közönségről is, akinek problémamegoldási modellt kell adni. Lehet, hogy nem látjuk a közönséget, mer nem is gondoljuk, hogy pont az az ember figyel (mint a színész sem látja a színpadról a közönséget a rája világító reflektorok miatt). Olyan emberekből áll a közönség, akiknek szükségük van, vagy lesz a mi tanításunkra (mert hasonló helyzetben vannak, vagy lesznek, mint mi és a mi problémamegoldó modellünkkel tudnak csak jó válaszokat adni a kihívásaikra). Tehát nem véletlen, hogy pont azok az emberek vesznek körül. Ők benne vannak Isten teremtési rendjében. Nekünk kötelességünk bizonyágot tenni, az Isten által bennünk elvégzett dolgokról. Ezzel tartozunk („mi erősek tartozunk a gyengéknek”). Nagy baj az, amikor a keresztyén ember, valamilyen okból fogva (szégyenlősség, hitetlenség, félelem stb.), nem tesz Istentől bizonyágot, pedig Isten azért készítette el a változást, hogy azzal másokat is biztassunk. A bizonyágtétel hiányával az ember veszélybe sodorja: a maga megoldását (mert Isten nem ad a megoldáshoz erőt, szeretetet, bölcsességet és tovább marad a probléma; sokszor pont a bizonyágtételek hiánya a hívők gyengeségének), a környezetének problémamegoldási lehetőségét (mert nem látnak bizonyágot és nem tudják majd megoldani a jelentkező feszültséget; pl.: a gyerekeinknek azért vannak olyan borzalmas kapcsolataik, mert szülőként nem mutattunk jó problémamegoldási modelleket).

1. Belső állapot (1-9). Dávid, a belső félelmet és gyengesége nem csak az Isten, de az ember élé tárja. Olyan gyengeségre utaló dolgokat tár fel magából, mely emberileg megengedhetetlen, hisz a királynak mindig erőt kell felmutatni. Ezzel a feltárulkozással Dávid magát mintegy kiszolgáltatva másoknak, s csak Isten védelmében bízhat. Dávid itt a maga gyengesége mellett, az Isten erejét mutatja. Pál mondja, hogy „dicsekszik erőtelenségeivel”, mert amikor erőtelen, akkor erős; ill. Krisztus nagy bizonyágtevőjének, Keresztelő Jánosnak a programja, hogy Jézusnak növekedni kell, neki pedig „alább szállni”. Tehát az Istent követő ember feladata: Isten erejének felmutatása. Ezért az emberi zavaró és megtévesztő tényezőket ki kell iktatni (ez a böjt). → A bizonyágtetésben, amikor Isten a figyelem középpontjába helyez, emberi kiszolgáltatottságot lehet megélni, de ebben a kiszolgáltatottságban, mint Isten küldetési területén lehet leginkább átélni Isten védelmét. Itt Dávid, a maga gyengeségeit is feltárva (mely

teljesen idegen volt a korabeli imádandó „istenkirályok” alakjától), nagyon részletesen és nem csak sablonosan bemutatja az Isten kegyelmét, az emberi gyengeség felvállalásával. Így ez üzenet minden gyenge és gyarló ember számára, hogy van lehetőség az Istennel való kapcsolatra és a hatékony életre (nem a magunk erejéből, hanem az Isten ereje által). Itt megmutatkozik, hogy nem az a hős, aki nem kételkedik és nem gyengül el (ez egy természetes állapot), hanem az, aki a helyén marad és gyengesége ellenére sem adja fel, (nem repül el, mint a galamb, ha lehetősége is lenne rá). S a maga helyén engedi, hogy az Isten munkálkodjon rajta keresztül.

2. Dávid a keserősége tárgyáról beszél: a város (mint az élettér) és szövetséges barátok, kik ellenségeké váltak (10-16). Jellemzője: a csalódás és az indulat.

2.1. Város. A szöveg szerint, a teljes városban elterjedt a bűn (10-12). A) Objektivitás. Nem biztos, hogy ez a reális kép volt. Nem biztos, hogy valóban teljesen elterjedt a gonoszság. De Dávid, most mindent a belső sötétségén keresztül látott. Mert aki belül keserű, az kívülrre is csak azt látja. → A véleményalkotással, a belsönket projektáljuk. A keresztyén ember, a véleményalkotás kötelezettségében van. Mert így utat mutatni. A józanul értelmes ember tudatában van annak, hogy a hangulata határozza meg az értékelését és ezért csak a józan hangulatból és több szempontot összevetve ad mások felé is értékelést (vizsgáljuk felül az a másokról adott értékeléseinket és tanuljunk meg értékelni mások felé is, mert a keresztyén ember véleményét meg kell nyilvánítani, a véleményalkotás kötelezettségében vagyunk, mert a véleményalkotás is bizonyágtétel és irányadás, mely a bizonytalan és „lelkileg rest” korunkban különösen nagy súllyal rendelkezik). Pl.: az Egyházban szervezni kell olyan fórumokat, ahol aktuális helyzeteket és álláspontot fogalmazzunk meg. B) Szubjektivitás. Itt, Dávid megnyilvánulásában, csak Isten előtt kitett szubjektív értékelésről van szó. → Ezt ez másik fajta, Isten elé kerülő értékelést is meg kell tanulni: a legőszintebben és szabadon, minden kommunikációs eszközzel kell kiadni a feszítő véleményt. Ui. itt nem objektivitásra törekedő, hanem Isten előtt megnyilvánuló és szubjektivitást kívánó vélemény van. Ha nem tesszük az Isten elé őszintén a véleményünket, annak a hatása: pusztítás (gyűl az indulat, majd egy szint után öl: gyűl+öl; belülre: elpusztít minden örömet, szabadságot, józan gondolkodást, majd pszichoszomatikus betegségek keletkeznek; kívülrre: valaki felé irányuló pusztítás), torz véleményalkotás (mert nem tudunk józanul látni a belső feszültség miatt és nem tudjuk a valós véleményalkotás kötelezettségét betölteni). Nem szabad magunkban hagyni a gyűlő feszültséget, mert teljesen elural és másokat is megfertőz. Pl.: Egy asszony, aki a beteg édesanyját gondozta, az anyja halálát akarta. Ez

lelkiismeretfurdallást okozott a számára. De kiírta és az Isten elé tette. Aztán tudta józanul elgondozni az anyját. Tehát az Isten előtti szubjektív véleményalkotás kell, hogy megelőzze az emberek felé való objektív véleményalkotást.

2.2. A barátból lett ellenség. Ez fáj a leginkább Dávidnak. → Mert akik közel állnak, azok tudnak a leginkább csalódást okozni. Ui. a közel álló emberek mélyen élnek bennünk és a mélyben sokkal érzékenyebb az ember. Pl.: leginkább fájdalmat okozni a gyerek tud a szülőnek és a szülő a gyereknek; a házastársak és a barátok, a bizalmasak és a testvérek egymásnak. Mi, testvérek tudunk egymásnak nagy fájdalmat okozni. Vigyázzunk egymásra. Akkor tudunk leginkább fájdalmat okozni, amikor örömet, támogatást, együttérzést várunk, de elutasítást, beolvasást, durvaságot kapunk. Pl.: karácsonykor szokott a legtöbb házasság tönkremenni, mert akkor nehezen viseljük a másik beolvasását; a megérkezés öröme helyett, ha bosszúszándékkal terhelt számonkéréssel találkozunk, az egész nap tönkre van téve; egy feszült helyzetben ne tegyünk megjegyzéseket, mert azzal, csak nehezítünk a helyzeten. Ha valamit keres a társunk, akkor közbe ne jegyezzük meg a hanyagságát (talán majd később, de akkor ne) stb.

3. Megoldás (17-24).

3.1. Dávid, a feszültségtől való elmenekülés helyett, az Istenhez menekül. Itt valószínű, hogy konkrétan, a templomba. Ahol az Istent előtt kiönti a panaszos imádságát (17-19). → Nem érdemes menekülni. A meneküléssel nem tudjuk a csalódásainkat és a torzulásainkat magunkról lerázni. Még ha lehetőségünk is van (mint a galambnak) munkahelyet, lakóhelyet, kapcsolatot stb. váltani. A torzulás, a fájdalom és a félelem, mindig követ. S ahogy az ember egyre gyengül (pl.: idősödik), a fel nem oldott problémája és a gyötrő emléke annál erősebb hatást gyakorol rá. Mert csak az ember gyengül, de az emlék nem lesz könnyebb. Pl.: Beszélgettem egy idős emberrel. Aki gyerekkorában átélte, hogy az anyja halála után, az apja újra megnősült és árvaházba adta a mostohája. A kisgyereket a kivettség ténye, hatalmas traumaként érte. Felnövekedve teljesítménykényszerbe menekült, mintegy bizonyítva, hogy szükség van rá (most több háza is van). Már nem él sem az apa, sem a mostoha. Az embernek is unokái vannak. Aztán most jönnek elő egyre inkább azok a sérelmek, melyeket gyerekkorban élt át. Tehát nem érdemes menekülni sehová, csak az Istenhez. Nála van csak a szabadítás és a gyógyulás. Ne menekülj önmagad elől! Más kapcsolatba, munkahelyre, országba. Már sok éjszakádba, békédbe, kapcsolatodba, idődbe, békédbe, pénzedbe, kesergésedbe került a menekülésed, de nem tudtad letenni a fájdalmadat, csak cipelted magaddal. Istenhez érdemes csak menni. De

azzal meg ne várj tovább (a továbbbrügött dög, jobban bűzlik – angol közmondás). Szükséged van az Úrvacsorára. Nem választható, hanem kötelező módon (a Heidelbergi Káté egyértelműen fogalmazza, hogy „Krisztus megparancsolta” az Úrvacsorát minden hívőnek), mert csak az Isten előtti megtisztulással és gyógyulással lehet tovább lépni és fejlődni. B) Dávid, miután Isten tulajdonságait is meglátta, még egyszer összefoglalja a csalódás tárgyát okozó barátok tulajdonságait (ellentétekben fogalmaz). Melyektől teljesen mást kapott, mint amit mutattak. Kiöntötte Isten előtt a feszültségét és az indulatát. → Tudni kell nem az illetőre, hanem az Isten elé kitenni. Kiihátkozni. Hagyni, hogy Isten munkálkodjon a továbbiakban bennünk.

3.2. Egy pap, a templomban tanúja Dávid imájának. Aztán bátorítja az imádkozót, hogy az Istenre vesse a terhét (23). A lelkigondozás szólal meg. → Szükségünk van a bátorításra. Nekünk is szükségünk van az Istenbe vetett bizalomra. Nem bírjuk a terheinket. Ezért fontos, hogy legyen egy Istennel élő kapcsolatban lévő bizalmasunk. S mi is tudjunk Istenre mutatni. Az Istent keresőket megtalálni. Bátorítani, a terheik meglátására, megfogalmazására és Istenre vetésére. Közben felmutatni, hogy az Istennek gondja van mireánk. Valamint az igaz életre bátorítani. Dávid felmutatja, hogy neki is milyen szüksége volt a lelkigondozásra egy konkrét segítségben. Lelkigondozás nélkül, Dávid nem tudta volna betölteni a királyi küldetését és helyén maradni. A négy szemközti őszinte beszélgetésekben dőlnek el a dolgok. Különösen, a csalódások és a megrendülések idején fontos tényező a lelkigondozás. A jelen helyzetben a legfontosabb és sorsfordító tevékenység, a lelkigondozás. A jelen Egyház szolgálatának a legaktuálisabb megnyilvánulása, a lelkigondozás, a személyreszabott Igehirdetés.

Tanuljunk meg bizonytságot tenni, felmutatni indulatainkat és fejlődéseinket, vergődéseinket és Isten beavatkozását, s ne féljünk, ha Isten indít a bizonytságtételre, akkor Ő a védelmét is biztosítja.